

Et svæveflyvehistorisk sted!

Der er mange steder i Danmark, der har relation til Dansk svæveflyvnings historie. Et af de tilsyneladende mere ydmyge steder findes lige i det der nu er blevet den sydlige udkant af Køge – i den gamle landsby, der hedder Hastrup.

Her fandtes der i slutningen af 1930'erne nogle flyveinteresserede unge landmandsønner. En af disse, Erik Plough Hansen startede sammen med Gunnaer Toftager Larsen "Dansk svæveflyveindustri" først i Brogade i Køge, senere på Erik Plough Hansens fædrene gård. Her blev værkstedet etableret i i det gamle kombinerede aftægtshus og svinehus. Her opstod der gennem nogle år en række svævefly. Senere blev stedet værksted for Køge svæveflyveklub. Lokalteterne kunne anvendes, idet landbrugsdriften efterhånden minimeredes og jorden blev udstykket til parcelhusbyggeri.

Derfor finder vi netop dette sted interessant. At jeg (Gert) så tilmed i min barndom har tilbragt utrolig mange dejlige timer på stedet, medens min far (Bent) snedkererede på svæveflyene, gør det ikke mindre spændende.

Gården ligger der stadig og kan ses på østsiden af landevejen sønden ud af Køge (Vordingborgvej nr. 77) næsten på toppen af Hastrup bakke. Bygningerne er nu indrettet til boligformål, og både det gamle stuehus og aftægtsboligen/svinestien står der endnu – dog i en noget ombygget form.

Vi har sammen udarbejdet nedenstående oversigt over de fly, der på én eller anden måde er bragt på vingerne gennem en arbejdsindsats i den gamle svinesti!

Og dermed er der atter blevet nedfældet en brik af Dansk svæveflyvnings historie så det er tilgængeligt for eftertiden.

Følgende svævefly er helt eller delvist bygget i Hastrup:

OY-83 WOLF 1939

Bygget af Erik Plough Hansen til Bornholms svæveflyveklub. Efter krigen blev flyet solgt til "Ringens", som fløj med det på Lundtofte flyveplads. Flyet havarede senere ført af snedker Hultmann. Han beskadigede benene slemt (han mistede det halve af det ene ben) og havde resten af livet mén af det i form af gangbesvær. Flyet blev ikke genopbygget efter dette havari.

OY-44 BABY 1942

Bygget af Erik Plough Hansen til Slagelse Svæveflyveklub. I forbindelse med afleveringen prøvfløj Sigurd Sjøholm flyet fra Køge svæveflyveklubs plads ved Billesborg (Vallø) og havarede flyet voldsomt – kroppen knækkede lige bag ved "tårnet" og højre vinge knækkede ved ballanceklappen.

Slagelse Svæveflyveklub genopbyggede det havarede fly.

OY-62 STAMER 1942

Flyet blev påbegyndt af Willy Jensens Svæveflyveskole i Lønstrup i 1938. Det halvfærdige fly samt materialer og værktøjer blev flyttet til Hastrup, hvor Dansk Svæveflyve Industri færdigbyggede flyet. Da flyet var færdigt, var Willy Jensens svæveflyveskole nedlagt. Blev i stedet leveret til Sportflyvernes Svæveflyveklub pr. lastbil (opspændt!) på Lundtofte Flyveplads, som på dette tidspunkt blev anvendt af tyskerne og "Stamgruppen" til svæveflyvning

OY-48 STAMER 1943

Flyet blev påbegyndt i Store Heddinge, men blev færdiggjort i Hastrup af Dansk Svæveflyveindustri. Leveret til Socialdemokratisk Svæveflyveklub.

OY-60 SG38 1944

Hovedstellet stammede fra Sct. Petri skoles flyveklub, der havde fået flyet leveret fra Tyskland. De havarede flyet voldsomt i Værløse. Køge svæveflyveklub genopbyggede flyet ud fra resterne af hovedstellet. Flyet blev mange år senere solgt til Nykøbing F Svæveflyveklub. Her led flyet atter et voldsomt havari. Er i dag ved at genopstå i DASK regi som OY-BFX

OY-81 SG38 1945

Bygget af Dansk Svæveflyveindustri til Socialdemokratens Flyveklub.

???? RÖHNBUSSARD 1945

Et medlem af Køge Svæveflyveklub, Mogens Karlsen påbegyndte byggeriet af flyet i Hastrup, men blev ikke færdig. Han fik sammen med Bent Frikke i 1946 arbejde ved Kockums i Malmø (senere Malmø Flyg Industri, MFI). Her færdigbyggede han flyet og fløj med det i Malmø Aeroclub – som senere overtog flyet. Det blev således til et svensk fly. Det er dog heldigvis vendt tilbage til Danmark, idet det nu er i NEG's besejdelse.

OY-89 BABY 1946

Bygget af Køge Svæveflyveklub. Her blev flyet anvendt af klubben dels fra Ringsted flyveplads og senere på "Billesborgs" marker. Senere indgik klubben pga et lille medlemstal, en samarbejdsaftale med Havdrup Svæveflyveklub således at materiel blev benyttet i fællesskab fra engen tilhørende "Risbyholm Gods" tæt ved Havdrup. Senere solgt til Bornholms svæveflyveklub, der havarerede flyet totalt.

OY-VOX WEIHE 1958

Flyet var et ex Flygvapnet registreret FV8301 med ser. No216 og var bygget i Halmstad i 1943. Efter at være blevet voldsomt beskadiget (efter et ground loop på Alleberg?) blev flyet købt på Gottland af en gruppe bestående af Erik Olsen, Poul Harry Nielsen og Eivind Nielsen, med henblik på genopbygning. Bagkroppen var knækket/knust og den ene vinge meget beskadiget m.m. Flyet blev genopbygget i Hastrup af ejerne og Bent Frikke. Flyet findes i dag på Danmarks Tekniske Museum og er ikke udstillet.

????? FW44 STIEGGLITZ

Måske lidt uden for emnet – men alligevel skal det med her. Dette motorfly befandt sig også på denne adresse. Flyet var efterladt af tyskerne og vistnok anvendt til mekanikeruddannelse på flyvestation Avnø. Her fandtes flyet i flyvevåbenbemaling! Skønt det aldrig officielt har eksisteret som et fly i FLV. Det var i øvrigt stykket sammen af dele fra flere fly, idet serie numrene på de enkelte dele ikke passede sammen. Erik Plough Hasen og autoforhandler Aage Nielsen (FIAT forhandler) købte flyet som kom til Hastrup en gang først i 50'erne og opbevaret på Køge Svæveflyveklubs værksted.

Senere blev det overtaget af Bent Halling (Dansk Aero)

Under opholdet i Hastrup er der udført en del mindre reparationer/vedligeholdelse på flyet. I 1958 blev det solgt til Tyskland, hvor det blev gjort flyveklart og registreret D-EDYV. Det havarerer i 1991, men bliver genopbygget – og i 2001 havarerer det voldsomt igen efter motorstop under start med et svævefly på slæb.

Bent Frikke/Gert Frikke

Billeder og billedtekster:

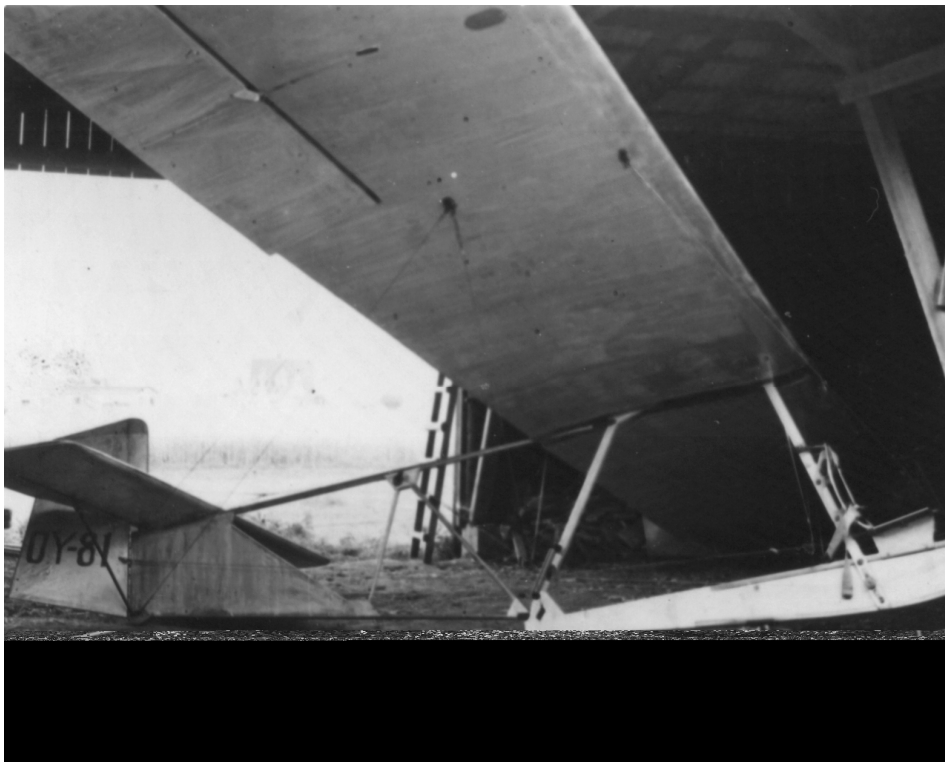
OY-83 færdigbygget på Bornholm

OY-44 er prøvefløjet af køber!

OY-60 prøveopspændt på gårdspladsen, værkstedet ses i baggrunden.

OY-81 i laden. Opspændt efter færdiggørelsen.

OY-89 opspændt foran værkstedet efter at være blevet færdigbygget.

OY-VOX prøveopspændt for kontolmåling i forbindelse med genopbygningen.
I baggrunden "biografmandens" gamle ambulance med rejse-biografudstyret – det er filmværret på taget!

FW44 spændes bagefter autoforhandlerens bil for transport fra Avnø til Køge.

Gården i Hastrup marts 2005. Værkstedet er bygningen til venstre.